TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN 11 **THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 162/2023/QĐST-DS	*Quận 11, ngày 30 tháng 8 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN 11, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lý Trần Ngọc Phương.

Thư ký phiên họp: Bà Mai Thanh Hằng – Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Bà Trương Võ Thùy Dung - Kiểm sát viên.

Ngày 30 tháng 8 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 48/2023/TLST-DS ngày 13 tháng 3 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 19/2023/QĐST-DS ngày 18 tháng 8 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu: Ông Ôn Thanh H, sinh năm 1963; địa chỉ: số Xxx/xx đường Lạc Long Quân, Phường x, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh;

Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự: Ông Ôn Thanh S, sinh năm 1973; địa chỉ: số Xxx/xx đường Lạc Long Quân, Phường x, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh;

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Bà Hà Thị P, sinh năm: 1939, địa chỉ: Số xxx đường Hồ Ngọc Lãm, phường Bình Trị Đông B, quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Bà Ôn Thị Kim H1, sinh năm: 1956; địa chỉ: Số Xxx/xx đường Huỳnh Tấn Phát, phường Phú Thuận, Quận 7, Thành phố Hồ Chí Minh.

3. Ông Ôn Thành M, sinh năm: 1957; địa chỉ: Số Xxx/xx/x, khu Y tế Kỹ thuật cao, phường Bình Trị Đông B, quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh.

4. Bà Hà Thị Ngọc V, sinh năm: 1959; địa chỉ: Số xx đường Lê Cơ, phường An Lạc, quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh.

5. Bà Hà Thị Phùng Q, sinh năm: 1960; địa chỉ: Số Xxx/xx đường Nguyễn Văn Luông, Phường x, Quận 6, Thành phố Hồ Chí Minh.

6. Bà Ôn Thị Kim H2, sinh năm: 1966; địa chỉ: Số Xx/x/x đường Hòa Bình, Phường x, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh.

7. Ông Ôn Thanh L; sinh năm: 1968; địa chỉ: Số xxx/xx đường Lạc Long Quân, Phường x, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh.

8. Bà Ôn Thị Kim L1; sinh năm: 1969; địa chỉ: Số Xxx đường Hồ Ngọc Lãm, phường Bình Trị Đông B, quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều có đơn xin vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

1. Ông Ôn Thanh H là người yêu cầu, trình bày:

Cha mẹ ông Ôn Thanh H là Ông Ôn Nhựt T (sinh năm: 1931, đã chết ngày 19/9/2019) và bà Hà Thị P, sinh năm: 1939; hai người chung sống với nhau từ năm 1956 có 09 (chín) người con chung, gồm:

- Bà Ôn Thị Kim H1, sinh năm: 1956;

- Ông Ôn Thành M, sinh năm: 1957;

- Bà Hà Thị Ngọc V, sinh năm: 1959;

- Bà Hà Thị Phùng Q, sinh năm: 1960;

- Ông Ôn Thanh H, sinh năm: 1963;

- Bà Ôn Thị Kim H2, sinh năm: 1966;

- Ông Ôn Thanh L; sinh năm: 1968;

- Bà Ôn Thị Kim L1; sinh năm: 1969;

- Ông Ôn Thanh S; sinh năm: 1973;

Năm 2010, ông S bắt đầu xuất hiện biểu hiện của bệnh tâm thần, gia đình có mua thuốc chữa trị nhưng không khỏi. Năm 2012, bệnh trở nặng, gia đình đưa ông Ôn Thanh S vào điều trị tại Bệnh viện Biên Hòa. Cuối năm 2012, ông S được đưa về điều trị bệnh tại nhà, vẫn sử dụng thuốc của Bệnh viện Biên Hòa. Tháng 10/2013, ông Ôn Thanh S được Ủy ban nhân dân Phường x, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh cấp Giấy xác nhận khuyết tật. Dạng khuyết tật của ông Ôn Thanh S được kết luận: Tâm thần, thần kinh, mức độ khuyết tật: nặng. Ông Ôn Thanh S không có vợ, không có con.

Nay ông Ôn Thanh H là anh, yêu cầu Tòa nhân dân Quận 11 tuyên bố ông Ôn Thanh S**,** sinh ngày 28/4/1973, địa chỉ thường trú: Số xxx/xx đường Lạc Long Quân, Phường x, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Hà Thị P là mẹ ruột và các bà Ôn Thị Kim H1, ông Ôn Thành M, bà Hà Thị Ngọc V, bà Hà Thị Phùng Q, bà Ôn Thị Kim H2, ông Ôn Thanh L và bà Ôn Thị Kim L1 là chi, anh ruột của ông Ôn Thanh S xác nhận lời trình bày của ông Ôn Thanh H là đúng, thống nhất với yêu cầu của ông Ôn Thanh H và không có ý kiến nào khác.

3. Tại phiên họp hôm nay:

Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều có đơn xin vắng mặt.

4. Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 11 phát biểu ý kiến, nội dung như sau:

a) Về tố tụng: Trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, Thẩm phán và Hội đồng giải quyết việc dân sự đã tuân thủ các quy định của pháp luật; người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chấp hành nghiêm chỉnh các quy định của pháp luật về tố tụng dân sự. Tuy nhiên, Thẩm phán vẫn chưa đảm bảo thời hạn chuẩn bị xét đơn yêu cầu theo quy định tại Điều 377 BLTTDS năm 2015, cần khắc phục.

b) Về nội dung: Chấp nhận yêu cầu về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Ôn Thanh S theo đơn yêu cầu của ông Ôn Thanh H.

Lệ phí: Ông Ôn Thanh H chịu lệ phí theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, Tòa án nhân dân Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Ông Ôn Thanh H yêu cầu Tòa án nhân dân Quận 11 tuyên bố ông Ôn Thanh S**,** sinh ngày 28/4/1973, địa chỉ thường trú: Số xxx/xx đường Lạc Long Quân, Phường x, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh là người mất năng lực hành vi dân sự. Đây là yêu cầu về dân sự, ông Ôn Thanh S hiện đang cư trú tại Quận 11 nên vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh theo điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về các yêu cầu của các đương sự:

2.1 Xét lời trình bày của Ông Ôn Thanh H:

Cha mẹ ông Ôn Thanh H là Ông Ôn Nhựt T (sinh năm: 1931, đã chết ngày 19/9/2019) và bà Hà Thị P, sinh năm: 1939; hai người chung sống với nhau từ năm 1956 có 09 (chín) người con chung.

Năm 2010, ông S bắt đầu xuất hiện biểu hiện của bệnh tâm thần, gia đình đưa ông Ôn Thanh S cho đến nay. Ông Ôn Thanh S không tự chăm sóc bản thân được, cuộc sống hằng ngày phải cần có người khác giúp đỡ. Ông Ôn Thanh S không có vợ, không có con.

Nay, Ông Ôn Thanh H yêu cầu Tòa án nhân dân Quận 11 tuyên bố ông Ôn Thanh S**,** sinh ngày 28/4/1973, địa chỉ thường trú: Số xxx/x đường Lạc Long Quân, Phường x, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh là người mất năng lực hành vi dân sự.

2.2 Xét lời trình bày của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

Bà Hà Thị P là mẹ ruột và các bà Ôn Thị Kim H1, ông Ôn Thành M, bà Hà Thị Ngọc V, bà Hà Thị Phùng Q, bà Ôn Thị Kim H2, ông Ôn Thanh L và bà Ôn Thị Kim L1 là chi, anh ruột của ông Ôn Thanh S xác nhận lời trình bày của ông Ôn Thanh H là đúng, thống nhất với yêu cầu của ông Ôn Thanh H và không có ý kiến nào khác.

Như vậy: Việc Ông Ôn Thanh H yêu cầu tuyên bố ông Ôn Thanh S mất năng lực hành vi dân sự đều được sự thống nhất từ mẹ ruột và các anh chị em trong gia đình.

[3] Căn cứ pháp lý để giải quyết yêu cầu:

3.1 Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định:

"*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.*"

3.2 Căn cứ kết quả cung cấp chứng cứ của Công an Phường 01, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh:

"Đ/s Ôn Thanh S, sn 1973 hiện đang thực tế cư trú địa chỉ xxx/xx đường Lạc Long Quân, Phường x, Quận 11.

Đ/s Ôn Thanh S không có vợ, không có con.

- Cha: Ông Nhựt T, sn 1931, chết 2019.

- Mẹ: Hà Thị P, sn: 1939.

- Anh Ôn Thành M, sinh năm: 1957;

- Anh Ôn Thanh H, sinh năm 1963;

- Anh Ôn Thanh L; sinh năm: 1968;

Cùng HKTT: số Xxx/x đường Lạc Long Quân, Phường x, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh;

- Chị Ôn Thị Kim H1, sinh năm: 1956; địa chỉ: Số Xxxx/xx đường Huỳnh Tấn Phát, phường Phú Thuận, Quận 7, Thành phố Hồ Chí Minh.

- Chị Hà Thị Ngọc V, sinh năm: 1959; địa chỉ: Số xx, đường Lê Cơ, phường An Lạc, quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh.

- Chị Hà Thị Phùng Q, sinh năm: 1960; địa chỉ: Số Xxx/xx đường Nguyễn Văn Luông, Phường x, Quận 6, Thành phố Hồ Chí Minh.

- Chị Ôn Thị Kim H2, sinh năm: 1966; địa chỉ: Số Xx/x/x đường Hòa Bình, Phường x, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh.

- Chị Ôn Thị Kim L; sinh năm: 1969; địa chỉ: số Xxx/xx đường Lạc Long Quân, Phường x, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh".

3.3 Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần số 5520/KLGĐ ngày 24/7/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh, kết quả giám định pháp y tâm thần đối với ông Ôn Thanh S như sau:

"Kết luận:

1.1 Về y học:

Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5-ICD10)

1.2 Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi:

Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi."

3.4 Đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 11:

Chấp nhận yêu cầu về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Ôn Thanh S theo đơn yêu cầu của ông Ôn Thanh H.

Từ những căn cứ nhận định trên của Tòa án là phù hợp với đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 11.

Xét thấy, ông Ôn Thanh H yêu cầu Tòa án nhân dân Quận 11 tuyên bố ông Ôn Thanh S mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở, đúng quy định của pháp luật, cần được chấp nhận.

[4] Về lệ phí: Ông Ôn Thanh H chịu lệ phí theo quy định pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào Điều 27; Điều 35; Điều 39; Điều 361, Điều 370, Điều 371, Điều 372 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

Căn cứ vào Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ vào Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Ôn Thanh H.

Ông Ôn Thanh S**,** sinh ngày 28/4/1973, địa chỉ thường trú: Số xxx/xx đường Lạc Long Quân, Phường x, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí:

Ông Ôn Thanh H phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng), nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) ông H đã nộp theo biên lai thu tiền số AA/2021/0020900 ngày 09/3/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh. Ông Ôn Thanh H đã nộp lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định./.

Nơi nhận:
- TAND TP.HCM;
- VKSND Quận 11;
- Chi cục THADS Quận 11;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lý Trần Ngọc Phương